

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 27C/196/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2115208803
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Miroslava Maláriková
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2018:2115208803.9

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava sudkyňou JUDr. Miroslavou Malárikovou v právnej veci žalobcov: 1. L.. A. C., nar. X.XX.XXXX, bytom C. X, H., 2. O.. Z. C., nar. XX.X.XXXX, bytom C. X, H., obaja zastúpení advokátom: JUDr. Peter Koscelanský, Fraňa Mojtu 24, Nitra, proti žalovanému: Fakultná nemocnica Trnava, so sídlom A. Žarnova 11, Trnava, IČO: 00 610 381, zastúpený: Prosman a Pavlovič advokátska kancelária, s.r.o. so sídlom Hlavná 31, Trnava, IČO: 36 865 281, o zaplatenie nemajetkovej ujmy v peniazoch, taktó

rozhodol:

I. Súd konanie zastavuje v časti istiny 330.000,- € nemajetkovej ujmy za porušenie práva neb. V. C. zomr. XX.X.XXXX na život.

II. Žalovaný je povinný zaplatiť nemajetkovú ujmu z titulu zodpovednosti za porušenie práva žalobcov na súkromie žalobcovi 1/sumu 8.000,- € a žalobkyňi 2/ sumu 8.000,- € do 15 dní od právoplatnosti rozsudku.

III. Vo zvyšku súd žalobu zamieťa.

IV. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

V. Súd štátu priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalobcom vo výške 50%.

VI. Súd štátu priznáva nárok na náhradu trov konania voči žalovanému vo výške 50%.

odôvodnenie:

1. Žalobcovia sa svojou žalobou podanou na tunajšom súde dňa 22.4.2015 domáhali z titulu ochrany osobnosti zaplatenia nemajetkovej ujmy na základe dvoch samostatných nárokov 1. vo výške 330.000,- € spoločne obom žalobcom z titulu porušenia práva na život ich dcéry neb. V. C., zomr. XX.X.XXXX a 2. vo výške 100.000,- € každému zo žalobcov, t.j. 200.000,- €, z titulu porušenia práva žalobcov na súkromie. Žalobu skutkovo odôvodnili tým, že pri pôrode na Gynekologicko-pôrodníckej klinike žalovaného, nebola poskytnutá žalobkyňi zdravotná starostlivosť lege artis (podľa zákona), dcéra žalobcov sa narodila dňa XX.X.XXXX o XX,XX hod. a po resuscitácii bola v čase o XX,XX hod. vyhlásená za mŕtvu.

2. V žalobe uviedli, že dňa XX.X.XXXX bola žalobkyňa v sprievode manžela - žalobcu, prijatá na kliniku o 11,45 hod so spontánnym odtokom plodovej vody o 02,00 hod. s pravidelnými kontrakciami á 5 min. V čase od 18,33 hod. do 18,43 hod. bol u žalobkyne natočený kardiokografický záznam (ďalej len záznam CTG, alebo aj monitor) a bol službukonajúcim pôrodníkom v čase o 18,45 hod. vyhodnotený ako suspektný (podozrivý) s výskytom včasných decelerácií (spomalenie, znižovanie rýchlosti do 90 tepov za minútu). Takýto záznam je typický pre pupočníkové komplikácie. Následne mala byť žalobkyňa napojená na kontinuálny monitor, ktorý by zaznamenával stav plodu. Žalobkyňa bola preložená na

pôrodnú sálu, dostala infúziu, na monitor bola znovu napojená o 19,07 hod., pričom podľa záznamu sa striedal pomalý chod srdca plodu do 90 pulzov za minútu s krátkodobým vzostupom do 140 pulzov a opäť spomalením pulzov. Takýto záznam bol už jednoznačne patologický a ihneď mal byť privolaný lekár a stav žalobkyne sa mal riešiť. Tento stav trval do príchodu lekára o 19,18 hod. (uvedené v 3 odseku čl. 3 žaloby, pričom v poslednom odseku rovnakej strany uvádzajú čas o 19,12 hod.), ktorého sestry zhľadali telefonicky 5 minút. Po príchode mu sestry povedali, že padli ozvy a lekár bezodkladne pristúpil k samotnému pôrodu, ktorý viedol spontánne bez použitia pôrodných klieští. O 19,22 hod. žalobkyňa porodila ťažko pridusenú dcéru. Samotná II. doba pôrodu trvala 10 minút. Žalobcovia predpokladajú, že od 18,33 hod. do 19,18 hod. dochádzalo k postupnému prehlbujúcemu sa duseniu plodu, lekár pri pôrode mal použiť kliešte. Ďalej uviedli, že lekárske záznamy pôrodu žalobkyne bol pozmenený, keď bol prepísaný čas druhej doby pôrodu z 19,12 hod. do 19,22 hod. na 19,18 hod. do 19,22 hod., čo hodnotia ako pokus vyvinúť sa zo zodpovednosti skrátením II. doby pôrodnej na 4 minúty s tým, že išlo o rýchlo urobený pôrod. Správa o pôrode bola doplnená aj o údaj, že pupočník bol 2x obtočený okolo krku. Podľa výsledku pitvy bola dcéra zdravá, nemala vrodené vývojové chyby, zadusila sa. Žalovaný však na pitvu neposlal pupočník a ani placentu. Žalobcovia podali sťažnosť na Úrad pre dohľad nad zdravotníckou starostlivosťou (ďalej len „ÚDZS“), vo veci prebieha i trestné stíhanie, ktoré nie je ukončené. Zavineným konaním zamestnancov žalovaného došlo k zásahu do základného práva na ochranu života ich dcéry, po smrti ktorej patrí právo uplatňovať si ochranu tohto práva manželovi a deťom zomrelého, ak ich niet jeho rodičom (§15 z.č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka ďalej len OZ). Pretože smrť dcéry je nezvratná domáhali sa žalobcovia z titulu práva na život dcéry náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 330 000,- €. V súvislosti s vyššie uvedeným zavineným konaním zdravotníckeho personálu pri pôrode a narodení dcéry, nedostala ona a ani žalobcovia šancu začať realizovať všetky atribúty zdravého rodinného života. Smrť dieťaťa znamená pre žalobcov nenahraditeľnú emocionálnu stratu a zamedzenie vzniku akýchkoľvek rodinných väzieb. Skutočnosť, že sa im narodila mŕtva dcéra, ktorá bola zdravá a donosená, žalobcom spôsobila ťažký psychický šok, ktorého následky pociťujú dodnes. Z dôvodu utrpenej vážnej citovej ujmy sa domáha každý zo žalobcov náhrady nemajetkovej ujmy vo výške 100.000,- € a to za porušenie základného práva na súkromie a zdravý rodinný život. Výšku nároku odôvodňujú závažnosťou spôsobenej ujmy a tiež okolnosťami, za ktorých došlo k porušeniu ich práva na súkromie a rodinný život. Poukázali na obdobný prípad, i keď nie s následkom smrti, ale s nenapraviteľným doživotným porušením zdravia zo strany zdravotníckeho personálu v konaní pred Okresným súdom Nitra č.k. 10C/88/2009 zo dňa 10.10.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/330/2012 zo dňa 2.10.2013.

3. Žalovaný navrhol žalobu zamietnuť. Cestou právneho zástupcu vo vyjadrení zo dňa 14.12.2015 uviedol, že rozhodnutie ÚDZS napadol v rámci prieskumu rozhodnutí správnych orgánov na súde, nakoľko jeho záver považuje za nesprávny. Znalec v trestnom konaní uviedol, že nie je možné vylúčiť, že dieťa bolo postihnuté hypoxiou (kyslíková nedostatočnosť) ešte pred začiatkom pôrodu. Poprel, že by zdravotná starostlivosť žalobkyne bola poskytnutá nesprávne a teda, že nedošlo k neoprávnenému zásahu do práv žalobcov. Pri pôrode môžu nastať komplikácie, ktoré sa nedajú predvídať, napr. hypoxia pri predčasnom odlúčení placenty, pri pupočníkových komplikáciách, horúčka rodičky počas pôrodu. Zdravý plod od zaznamenania problémov nasvedčujúcich hypoxii je bežne schopný bez ujmy vydržať 17 až 30 min. od zistenia problémov plodu pri pôrode o 19,07 hod. do pôrodu 19,22 hod uplynulo 15 min. Monitorovanie pred 19,07 hod. nepreukazovalo problémy plodu. K uplatnenej výške nemajetkovej ujmy uviedol, že požadovaná suma nezodpovedá okolnostiam pôrodu a závažnosti zásahu do práv žalobcov. Ustálená súdna prax pri zavinenom úmrtí priznáva nemajetkovú ujmu 10.000,- €, prípadne 30.000,- € pre jednu osobu maximálne. Pri úmrtí pri pracovnom úraze sa priznáva plnenie blízkym osobám spolu maximálne 46.485,40 €. Pri vražde blízkej osoby si poškodený môže uplatniť voči štátu nárok vo výške 50 násobku minimálnej mzdy. Okolnosti, za ktorých došlo k úmrtiu dieťaťa žalobcov, neodôvodňujú uplatnenú výšku nemajetkovej ujmy. K vytvoreniu pevných a trvalých väzieb medzi žalobcami a dieťaťom nedošlo, resp. očakávali ich vytvorenie narodením. Nie je možné prihliadnuť na obvyklé kritériá (intenzita vzťahu s dieťaťom, citová závislosť na dieťati, hmotná závislosť žalobcov na dieťati, právny postih žalovaného). Zdravotný stav žalobkyne nevyklučuje možnosť, aby mali žalobcovia ďalšie dieťa. Na záver v mene žalovaného a osôb, ktoré sa podieľali na vedení pôrodu vyjadril ľútosť, že sa im nepodarilo dieťa zachrániť, napriek tomu, že v danom čase robili všetko, čo bolo v ich silách.

4. Žalobcovia cestou právneho zástupcu dňa 29.2.2016 uviedli, že žalobkyňa ako matka so zdravým a donoseným plodom prišla na odborné pracovisko žalovaného porodiť dieťa a očakávala poskytnutie komplexnej odbornej starostlivosti pri pôrode. Nešlo o rizikové tehotenstvo. K príčine úmrtia poukázal

na správu patológa a ním konštatovanú príčinu smrti dieťaťa, tiež závery ÚDZS týkajúce sa poskytnutej zdravotnej starostlivosti, podľa ktorých hypoxia plodu trvala 37 min., napriek tomu sa dieťa narodilo živé, avšak jeho kompenzačné mechanizmy sa počas pôrodu vyčerpali. Opätovne poukázal na nedostatočné monitorovanie dieťaťa, nesprávne zvolený postup vedenia pôrodu, kedy mali byť použité kliešte a pôrod by bol do minúty a na neprítomnosť lekára po zistení komplikácií. Poukázal aj na nedostatočnú organizáciu gynekologicko-pôrodnického oddelenia, kedy službukonajúci lekár prebehoval medzi pôrodnickým oddelením na 3. poschodí a gynekologickou ambulanciou na prízemí, kde ako uvádzal, mal v čase pôrodu žalobkyne inú krvácajúcu pacientku. Poukázal na možný časový stres pôrodníka a jeho možné vyčerpanie, nakoľko bol v práci minimálne od 8,00 hod. Za tento stav na oddelení zodpovedal žalovaný. Zopakoval argumentáciu týkajúcu sa neodoslania placenty a pupočníka na pitvu a prepisy v zdravotnej dokumentácii. Uviedol, že citové väzby medzi rodičmi a deťmi nevznikajú okamihom narodenia, ale sa utvárajú prakticky od počatia a v prípade plánovaného rodičovstva už aj pred počatím. Žalobkyňa bola už raz tehotná a došlo k spontánnemu potratu v prvom trimestri. Preto sa na narodenie dieťaťa tešili. Žalobkyňa zvolila zamestnanie, ktoré sa najlepšie dalo skĺbiť s tehotenstvom, i keď bolo najmenej platené. V tom čase dokončovali vlastné bývanie, zariaďovali detskú izbu a zaobstarali potrebnú výbavu. Investovali do doplnkov a vitamínov v tehotenstve. Chodievali na prechádzky a vnímali sa ako rodina. Väzby medzi žalobcami a dcérou boli jedinečné a nenahraditeľné. Súhlasili s tvrdením, že ďalšie narodenie očakávaného dieťaťa je novou radosťou v živote rodičov. V roku 2013 na osobnom stretnutí požiadali, aby boli informovaní aké opatrenia prijme žalovaný, aby sa tieto prípady do budúcnosti neopakovali, pričom ocenili písomnú odpoveď žalovaného, ktorý ich oboznámil s prijatými opatreniami, ktoré však ich ujmu nezmiernujú.

5. Žalobcovia navrhli doplniť dokazovanie oznámením o výsledku šetrenia ÚDZS a protokolom, výsluchom žalobcov, výsluch W. O. A. X. A., HPH konzultanta ÚDZS, výsluchom svedka O. O. A., A. patológa, uzneseniami v trestnej veci vedenej na OR PZ Trnava ČVS: P-XXX/X-S.-H.-XXXX-G., pripojenými rozsudkami Okresného súdu Nitra č.k. 10C/88/2009 zo dňa 10.10.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/330/2012 zo dňa 2.10.2013. Následne predložili znalecký posudok č. XXX/XXXX I. B. G. Z. a U. V. Z.F.P. č. X/XXXX a navrhli doplniť dokazovanie výsluchom zodpovedných riešiteľov. Žalobcovia opakovane dňa 9.10.2017 navrhli doplnenie dokazovania vypracovaním znaleckého posudku v danej veci z odboru gynekológie a pôrodníctva. Návrh zdôvodnili tým, že predložené znalecké posudky vypracované v trestnom konaní sú zamerané na riešenie trestnoprávných otázok vid' závery rozsudku KS Trnava 14S/104/2015 na strane 5, tiež s poukazom na nález ÚS SR IUS 1424/09, kde konštatoval, že dôkazy z trestného konania vedenej proti fyzickej osobe, ktorá je zamestnancom právnickej osobe sa nevzťahuje na konanie proti právnickej osobe. Než súd rozhodol o tomto návrhu žalobcov na doplnenie dokazovania, žalobcovi dňa 23.4.2018 uviedli, že na tomto návrhu na doplnenie dokazovania už netrujú, preto súd daný dôkaz nevykoná.

6. Žalovaný navrhol vykonať dokazovanie oboznámením sa s rozsudkom Krajského súdu v Trnave č. k. 14S/104/2015, listinným dôkazom označeným ako znalecký posudok A. O. V. F., Y. - bez podpisu a pečiatok.

7. Súd vykoná dokazovanie oboznámením sa so žalobou, písomnými vyjadreniami strán sporu, výsluchom žalobcov, výsluchom svedkov O. O. A., A., O. A. P., A., oboznámením sa so znaleckými posudkami I. B., G. Z. č. XXX/XXXX zo dňa 3.1.2015, U. V. č. X/XXXX zo dňa 8.6.2016 a výsluchom zodpovedných riešiteľov O. O. H. N., O. M. A., listinnými dôkazmi špecifikovanými nižšie, ako i ostatným obsahom spisu.

8. Žalobca na pojednávaní dňa 15.5.2017 uviedol podrobne okolnosti priebehu pôrodu od prijatia do nemocnice dňa XX.X.XXXX až po svoj odchod z nemocnice nasledujúci deň, tak ako to uviedol v podaní trestného oznámenia dňa 30.1.2014 (čl. 253-256), pričom vychádzal z poznámok, ktoré si urobil druhý deň po pôrode. Záznam CTG bol natočený od 18,33 hod do 18,43 hod., následne bola žalobkyňa vyšetrená lekárom a presunutá do pôrodnú sálu. Asi o 19,02 hod začali sestry pripájať žalobkyňu na CTG prístroj. Od počiatku záznamu si žalobca všimol zvýšenú nervozitu sestier, odbiehali a telefonovali, čo trvalo približne 5 minút. Potom sa vrátil do pôrodnej sály lekár, ktorý na otázku kde bol, odpovedal sestram, že tam bol vyvesený telefón. Sestra mu oznámila: „Už padli“. Načo lekár pristúpil k pôrodu a začali tlačiť. Keď vyšla hlavička žalobcovi sa zdalo, že niečo bolo omotané okolo krku. Pri ďalšom sťahu lekár vytiahol celé telo. Dieťa bolo bledé, bez pohybu. Následne ho sestra odniesla do vedľajšej miestnosti. Celé tlačenie trvalo od príchodu lekára do pôrodu dieťaťa asi 10 minút. Približne o 20,30

hod. neonatologička v sprievode pôrodníka oznámila žalobcom, že im je veľmi ľúto, ale srdiečko na resuscitáciu nereagovalo. Ako príčinu uviedla, že pravdepodobne išlo o vrodenú vadu, ktorú ukáže pitva. V miestnosti ostal pôrodník, bol zarazený a červený, uviedol, že aj pre nich to bol veľký šok. S manželkou zostal na pôrodnici až do druhého dňa ráno. Ďalej uviedol, že 4 dni po pôrode s manželkou nahliadli do dokumentácie v nemocnici, urobili si výpisky a kópie. Asi po troch mesiacoch sa stretli na svoju žiadosť s primárom gynekológie a pôrodníkom vo FN Trnava, dali im k nahliadnutiu zdravotnú dokumentáciu z pôrodu, ktorá bola pozmenená. Došlo k zmenám v zázname sestier, ktorý pôvodne videli. Bol pozmenený čas druhej doby pôrodnej z 19.12 hod. pôvodne na 19.18 hod., a čas pre vypudenie placenty. Bola zmenená správa lekára o priebehu pôrodu, ktorý v neskoršej správe uviedol: „pupočník 2x omotaný a vzhľadom na rýchly priebeh záveru pôrodu a ozvy plodu 138 po prvej kontrakcii a 128 po druhej kontrakcii rodíme plod s akciou 100 úderov za minútu neuvažoval o ukončení pôrodu kliešťami alebo sekciou“. Po narodení bolo dieťa pridusené, od 18.43 hod. do pôrodu, pre ich dieťa nič neurobili. Už o 18.43 hod. po natočení CTG záznamu musel lekár aj sestry vedieť, že ozvy dieťaťa sú slabé a mali pristúpiť k úkonom, ktoré by dieťa zachránili. Ako hlboko veriaci človek by sa zmieril aj s údelom, že sa narodí s postihnutím a musel by sa o dieťa starať, akceptoval by to, ak by vedel, že v nemocnici urobili všetko preto, aby dieťa zachránili. Posledné týždne pred pôrodom chodili k O. U. ako gynekológovi, poznali ho, pretože žalobca sa priateli s jeho synom. Bol v nemocnici aj v deň pôrodu vo štvrtok, mal službu. Na samotnom pôrode sa iný lekár nepodieľal, i keď ako neskôr zistil, bola v nemocnici aj druhá lekárka.

9. Žalobkyňa sa pripojila k vyjadreniu žalobcu, navyiac uviedla len to, že sa o ňu počas pôrodu iný lekár nestaral, domnievala sa, že to bolo z dôvodu, že k O. U. chodila na kontroly.

10. Z pitevného protokolu zo dňa 26.4.2013 súd zistil, že príčina smrti bola perinatálna asfyxia, bez vrodených vývojových chýb, placenta a ani pupočník nebol dodaný. Svedok O. O. O. A., A. patológ uviedol, že vykonal pitvu nebohej dcéry žalobcov XX.X.XXXX o 13.00 hod. a zistil, že základná choroba, ktorá privedla smrť ako aj bezprostredná príčina smrti bola perinatálna asfyxia (dusenie), medzi vnútromaternicovým začiatkom dusenia a následným poskytovaním zdravotnej starostlivosti po jeho vyňatí z maternice. K tomuto záveru dospel na základe nálezov uvedených v pitevnom protokole: 1. dieťa malo plodovú vodu a aj krv v pľúcach, muselo sa nadýchnuť plodovej vody ešte v maternici, v pľúcach nebol vzduch. 2. malo krvácanie na hlavičke vnútri lebky, 3. krvácanie pod pohrudnicou, čo sú všetko znaky šokového stavu - dusenia. Okrem toho zistil opuch mozgu, čo je bežný nález pri úmrtiach. Nie každé nadýchnutie plodovej vody v maternici vedie k úmrtiu dieťaťa, niektoré deti prežijú s komplikáciami alebo bez komplikácií. K výkonu pitvy bolo dodané len telo. Nebola doručená celá placenta a ani celý pupočník. Osobne volal na patológiu žalovaného v deň pitvy a bolo mu oznámené, že ich nemajú k dispozícii. Neexistuje žiadne ustanovenie alebo nariadenie, ktoré by nariaďovalo dodať na pitvu placentu a pupočník. Ak by boli predložené, dali by viacej odpovedí na zistenie príčin úmrtia. Dieťa bolo bez vrodených vývojových chýb.

11. Z kontrolného znaleckého posudku spoločnosti U. V. znalecká organizácia s.r.o. č. X/XXXX zo dňa 8.6.2016 vyhotoveného v rámci trestného konania súd zistil, že od prijatia žalobkyne dňa XX.X.XXXX o 11,31 hod. na klinike nič nenasvedčovalo ohrozeniu plodu nedostatkom kyslíka, bola pravidelne sledovaná a vyšetrovaná, pričom zdravotná starostlivosť jej bola poskytnutá správne a to až do CTG záznamu od 18,33 hod. do 18,43 hod., kedy bol privolaný lekár a po oboznámení sa so záznamom, vyšetrení žalobkyne a odišiel preč (k inej pacientke s krvácaním), pričom žalobkyňu preložili na pôrodný box a bola jej podaná infúzia s Oxytocínom. Tento záznam vyhodnotila znalecká organizácia ako suspektný, pričom v tom čase sa začala rozvíjať akútna hypoxia (kyslíková nedostatočnosť), ktorá pokračovala do asfyxie (zástavy transportu kyslíka do organizmu plodu v zmysle záverov pitevného protokolu). Asfyxiu nikto zo zdravotníckeho personálu nespôsobil, jej presnú príčinu nie je možné zistiť, možno predpokladať patológiu pupočníka. Postup lekára hodnotila znalecká organizácia ako nesprávny. Mal ostať pri pacientke a naďalej ju kontinuálne monitorovať, opakovane ju vyšetriť a pri známkach prehľbujúcej sa kyslíkovej nedostatočnosti plodu prijať okamžité opatrenia, t.j. ukončiť pôrod podľa aktuálneho nálezu na pôrodných cestách, stavu plodu a rodičky. Ak by dodržal tento postup nie je možné so stopercentnou istotou tvrdiť, že by k úmrtiu nedošlo, ale šanca na prežitie plodu by bola vyššia. Následná starostlivosť po pôrode o žalobkyňu i novorodenca bola štandardná. Zdravotné sestry postupovali v zmysle pokynu lekára a pri podozrivom náleze o 18,43 hod. lekára privolali a rovnako sa snažili privolať lekára po 19,01 hod, kedy zistili pokles oziev plodu. Podľa odbornej literatúry sa odporúča doba CTG záznamu 20 minút. Po zistení suspektného nálezu nebolo správne, ak ďalší záznam začali

vyhotovovať po 23. minútach. Omotanie pupočníka sa nedá vždy zistiť ani pri USG vyšetrení, ktoré sa nevyhotovuje štandardne.

XX. O.. M. A., zodpovedný riešiteľ spoločnosti U. V. Z..F.P. na pojednávaní uviedol, že postup lekára vyhodnotili non lege artis v čase od 18.43 hod., kedy bol natočený CTG záznam, ktorý bolo možné vyhodnotiť ako suspektný podozrivý z patológie, a vyžadoval ordináciu kontinuálneho záznamu a prítomnosť pôrodníka na pôrodnej sále. Nebolo potrebné okamžite ukončiť pôrod operačne, ale pretože bol záznam podozrivý z patológie (nie jednoznačne patologický), bolo nutné permanentne sledovať ozvy plodu, ktoré sa mohli teoreticky upraviť, alebo by sa záznam mohol zmeniť na jednoznačne patologický a vtedy bolo nutné okamžite operačne zasiahnuť. Z tohto dôvodu mal byť prítomný pôrodník na sále. Jednoznačne o 19.01 hod. mal lekár zasiahnuť, bolo potrebné čím skôr vykonať pôrod podľa nálezu na pôrodných cestách. Príchod lekára o 19.18 hod. bol oneskorený. Niektoré údaje v zdravotnej dokumentácii boli neskôr dopísané, napríklad patológia pupočníka, avšak z už celého pôrodu vyplýva, že sa s vysokou pravdepodobnosťou jednalo o patológiu pupočníka.

13. Znalecký posudok I. B., G..Z.. č. XXX/XXXX zo dňa 3.12.2015 bol zhotovený v rámci trestného konania na objednávku polície. Znalecká organizácia dospela k záveru, že zdravotná starostlivosť nebola poskytnutá správne. Ráno v deň prijatia do pôrodnice bol záznam monitoru dieťaťa bez známkov tiesne plodu a začal sa zhoršovať až popoludní. Bezprostrednou príčinou úmrtia dieťaťa bola asfyxia, ktorá podľa znaleckého posudku trvala dlhšie ako 30 minút. Smrť dieťaťa nastala ako dôsledok patologického stavu pupočníka a nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti. Nie je možné vylúčiť podiel patológie placenty na úmrtí dieťaťa. Nebola však v rozpore so štandardnými postupmi odoslaná k pitve. Možnosť prežitia dieťaťa by zvýšilo dôsledné monitorovanie, prítomnosť pôrodníka na sále a dôsledná interpretácia monitoringu. Pri dôslednom realizovaní štandardných postupov a sledovaní pacientky bolo možné úmrtiu dieťaťa predísť a vykonaním včasného pôrodu operačnou cestou, bolo možné zabrániť úmrtiu dieťaťa. Dieťaťu nebola poskytnutá zdravotná starostlivosť správne od okamihu, kedy lekár vyhodnotil CTG záznam ukončený o 18,43 hod., t.j. od 18,45 hod. Podľa výsledku záznamu mal pristúpiť k ukončeniu pôrodu operačnou cestou. Správne bola poskytnutá zdravotná starostlivosť dieťaťu od návratu pôrodníka v druhej dobe pôrodnej, ktorá bola neobvykle krátka na prvoroďičku, a po pôrode do vyhlásenia za mŕtvu.

XX. O.. O.. H. N., zodpovedný riešiteľ spoločnosti I. B. G..Z.. uviedol, že príčinou úmrtia dieťaťa bola pôrodná asfyksia. Ak by pôrodník v čase vyhodnotenia CTG nálezu o 18.45 hod. pristúpil k ukončeniu pôrodu operačnou cestou (cisársky rez alebo kliešte), veľmi pravdepodobne by bolo možné zabrániť úmrtiu dieťaťa, pretože v zrealizovanie pôrodu cisárskym rezom, by v podmienkach žalovaného, nemalo predstavovať časový úsek dlhší ako 15 minút. Takáto úspora času by viedla k menšiemu poškodeniu mozgového tkaniva a teda sa dá predpokladať, že by sa dalo zabrániť úmrtiu dieťaťa. Dieťa malo ešte aj v čase o 19,17 hod. zachované kompenzačné mechanizmy a snažilo sa vysporiadať s nedostatkom kyslíka zvýšenou srdcovou aktivitou, na základe čoho dospeli k záveru, že ak by aj v čase o 19.05 hod. prišlo k pôrodu, dieťa by prežilo s poškodeniami, ktoré nie je možné v danej chvíli odhadnúť. Vyhodnotenie kompenzačných mechanizmov v procese dusenia nie je možné nijakým spôsobom objektivizovať a určiť, resp. rozhodnúť, či došlo k duseniu len počas pôrodu, alebo aj rádo vo v desiatkach minút pred ním. Pitevný nález pri dlhodobom dusení, rádo vo v desiatkach minút, býva obvykle spájaný s početnými drobnými krvácami v serózných blanách (tvrdá a mäkká blana mozgu) a na slizniciach očí alebo dýchacích ciest. Takýto nález v pitevnej správe nie je. Nález pupočníka obtočeného okolo krku dieťaťa (patologický pupočník) pri pôrode je pomerne bežný. Mnoho tehotenstiev prebehne s úspešným pôrodom aj v takom prípade. Patologický pupočník je možné odhaliť ultrazvukovým vyšetrením, ale nie vždy. Postup zdravotníckeho personálu hodnotil ako non lege artis. Zároveň nemal v tom čase pôrodník opustiť pôrodnú sálu. Pri dôslednom monitorovaní a adekvátnej reakcii pôrodníka mohlo dôjsť k narodeniu živého plodu. Situácia z 19.01 hod. bola len vyústením nesprávneho poskytovania zdravotnej starostlivosti v predchádzajúcom čase. Za neštandardný postup vyhodnotil aj to, že telo na pitvu nebolo predložené spolu s pupočníkom a placentou. K prepisom v zdravotnej dokumentácii uviedol, že nie je zriedkavé, aby sa údaje v zdravotnej dokumentácii opravovali alebo doplňovali neskôr.

15. Svedkyňa O.. A. P., A., uviedla, že ako konzultantka sa podieľala na vypracovaní znaleckého posudku znaleckej organizácie I. B. G..Z... Niektoré CTG záznamy nespĺňali potrebnú dĺžku monitorovania 20 minút. Boli kratšie a v prípade suspektných - podozrivých záznamov bolo nutné pokračovať v kontinuálnom monitorovaní. Už v zázname o 16,53 hod bol zaznamenaný jeden pokles

úderov srdca plodu. A následne bol monitor odpojený, nepokračovalo sa kontinuálne v monitorovaní. Ďalší záznam od 18,33 hod do 18,43 hod, v trvaní 10 minút bol podozrivý, jednak pre dĺžku záznamu a jednak pre jeho obsah. Nasledujúcich asi 20 minút považuje svedkyňa za kritických, kedy nebola pacientka monitorovaná. Nemusela byť sledovaná nepretržite, napr. počas prekladania na pôrodnú sálu, ale daná situácia nemohla trvať 20 minút. V okamihu suspektných záznamov musí byť lekár prítomný na pôrodnej sále. Ak nie je, mala ho zavolať pôrodná asistentka. Pretože svedkyňa nemala k dispozícii aktuálny vaginálny nález, nemohla sa vyjadriť, či mal pôrodník pristúpiť k pôrodu operačnému alebo operačným vaginálnym pôrodom. Záznam o 19,05 hod. bol už patologický. Nedá sa však jednoznačne stanoviť kedy došlo k zmene zo suspektného stavu na patologický, ale od zistenia patologického stavu do pôrodu dieťaťa 19,22 hod. bol priestor na skoršie ukončenie pôrodu. Za rozhodujúce považovala, že od 18,43 hod nebola ďalších 20 minút pacientka monitorová. Ak by bola, dalo by sa zistiť, či dieťa vyčerpalo kompenzačné mechanizmy. V predloženej dokumentácii chýbali štandardy, ktoré by lepšie priblížili kompenzačné problémy dieťaťa. Chýbalo PH pupočníkovej krvi, acidobáza a rovnako aj placenta nebola zaslaná na pitvu spolu s pupočníkom. Prvý natáčaný monitor po prijatí bol fyziologický, čo vylučuje nedostatočnosť placenty v čase prijatia pacientky, teda že by išlo o chronický stav. Ale jedným z dôvodov, prečo mohli byť ďalšie monitory suspektné, je aj nedostatočnosť placenty. Keďže placenta chýbala pri pitve je hypotetické vyjadrovať sa, či mala na priebeh pôrodu vplyv aj prípadná nedostatočnosť placenty.

16. Z oznámenia Ú. A.Č. H. zo dňa 4.3.2014 a zápisnice č. XXX/XXXX zo dňa 3.3.2014 a protokolu č. XXX/XXXX zo dňa 9.12.2013 súd zistil, že po preskúmaní zdravotnej dokumentácie úrad dospel k záveru, že dňa XX.X.XXXX bola žalobkyňa prijatá na kliniku o 11,45 hod so spontánnym odtokom plodovej vody o 02,00 hod. s pravidelnými kontrakciami á 5 min. V čase od 18,33 hod. do 18,43 hod bol u žalobkyne natočený CTG záznam a bol službukonajúcim pôrodníkom v čase o 18,45 hod. vyhodnotený ako suspektný, typický pre pupočníkové komplikácie. Následne mala byť žalobkyňa napojená na kontinuálny monitoring, ktorý by zaznamenával stav plodu. Bola preložená na pôrodnú sálu a dostala infúziu. Na monitor znovu napojená o 19,07 hod., pričom záznam CTG bol už jednoznačne patologický a ihneď mal byť privolaný lekár a stav žalobkyne sa mal riešiť. Tento stav trval do príchodu lekára o 19,18 hod., teda v tom čase patologický stav trval už 10 minút. Od 18,33 hod do 19,18 hod. dochádzalo k postupnej prehlbujúcej sa hypoxii plodu. Pôrod mal byť riešený vaginálne naložením pôrodných klieští. O 19,22 hod. žalobkyňa porodila ťažko pridusenú dcéru, s pulzom 70/min., od 8. minúty došlo k zástave srdca a následnej neúspešnej resuscitácii. Úrad konštatoval, že pri poskytovaní zdravotnej starostlivosti žalobkyňi došlo k pochybeniu, ktoré viedlo k ťažkej hypoxii plodu a jeho úmrtiu. Všetky následné terapeutické postupy u novorodenca po narodení (jeho resuscitácia) boli realizované v dostatočnom rozsahu a štandardným spôsobom.

17. Súd na listinu predloženú žalobcami so žalobou, na ktorej je prepísaný čas začiatku druhej doby pôrodu na 19,12 hod. neprihliadol, nakoľko sa z uvedeného dokumentu nedá zistiť akákoľvek jeho bližšia špecifikácia.

18. K predloženým správam o priebehu pôrodu súd uvádza, že zjavne ide o doplnenie správy v časti druhej fázy pôrodu, ktorá trvala od 19,18 hod. do 19,22 hod. Lekár uviedol, že vzhľadom na rýchly priebeh záveru pôrodu, neuvažoval o inom spôsobe pôrodu, dieťa narodené s akciou 100 pulzov/min. V časti správy III. doby pôrodnej bola zmenená správa u pupočníka - 2x obtočený okolo krku.

19. Dňa 12.2.2014 OR PZ Trnava odbor kriminálnej polície ČVS: P.-XXX/X-S.-H.-XXXX-G. začal trestné stíhanie za prečin usmrtienia. Dňa 10.10.2014 uznesením zastavil trestné stíhanie. Proti zastaveniu trestného stíhania podal žalobca dňa 19.10.2014 sťažnosť. Okresná prokuratúra Z. uznesením zo dňa 10.11.2014 vyhovel sťažnosti žalobcu, zrušila uznesenie o zastavení trestného stíhania a uložila, aby policajť vo veci znovu konal a rozhodol.

20. Žalobcovia cestou svojho právneho zástupcu dňa 24.11.2014 zaslali žalovanému pokus o mimosúdne vyriešenie veci, kde žiadali z titulu nemajetkovej ujmy 330.000,- € a 200.000,- € s rovnakým odôvodnením ako je uvedené v žalobe. Žalovaný listom zo dňa 27.11.2014 oznámil, že žiadosť považuje za predčasnú, nakoľko nie je ukončené šetrenie ÚDZS.

21. Z rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 15.2.2017 sp. zn. 14S/1041/2015-67 boli zrušené rozhodnutia ÚDZS Bratislava a Trnava, ktorým bola žalovanému uložená a následne potvrdená pokuta 5.500,- € z dôvodu, že žalobkyňi nebola správne poskytnutá zdravotná starostlivosť pri pôrode dňa

XX.X.XXXX. Uvedené rozhodnutia zrušil z dôvodu, že ich rozhodnutie je predčasné, nakoľko nebol vo veci úplne zistený skutkový stav.

22. K pripojeným rozsudkom Okresného súdu Nitra č.k. 10C/88/2009 zo dňa 10.10.2012 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/330/2012 zo dňa 2.10.2013 sa žalobcovia domáhali nemajetkovej ujmy z titulu nesprávne poskytnutej zdravotnej starostlivosti, pričom v jej dôsledku došlo k nezvratnému poškodeniu zdravia žalobcu 1/. Poškodený - žalobca 1/ bol v tom čase úspešným študentom gymnázia, a od operácie zostal v bdelej kóme, t.j. doživotne odkázaný na opateru inej osoby. Nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť bola v dlhšom časovom úseku a v konaní bola objektívne preukázaná ujma všetkých žalobcov, okrem iných uplatnených nárokov.

23. Žalobcovia cestou svojho právneho zástupcu uviedli, že sú aktívne legitimovaní na podanie žaloby v celom rozsahu. Rovnako nesúhlasili s námietkou nedostatku pasívnej legitimácie žalovaného podľa § 420 ods. 2 OZ. Spochybnili vyjadrenie pôrodníka k priebehu pôrodu a to z dôvodu, že je zamestnancom žalovaného a zároveň sa voči nemu vedie trestné konanie v súvislosti s úmrtím dcéry žalobcov.

V záverečnej reči zopakoval argumentáciu uvedenú počas celého konania. Opätovne poukázal na závery znaleckých posudkov, výpovede zodpovedných riešiteľov a svedkov, ktorými mal za preukázané, že od 18,43 hod. nebola žalobkyni a dieťaťu poskytnutá zdravotná starostlivosť správne. Ak by bola poskytnutá správne, dôsledným realizovaním štandardných postupov, sledovaním pacientky, prítomnosťou pôrodníka a vykonaním včasného pôrodu bolo možné zabrániť úmrtiu dieťaťa. Neodoslaním placenty a pupočníka na pitvu, nevyšetrením acidobázy neboli dodržané štandardy v danom prípade, čím chceli zamestnanci žalovaného zakryť dôkazy preukazujúce zavinenie na spôsobenej smrti. Dlhodobé dusenie pupočnou šnúrou vylúčila pitva. Týmto došlo k neoprávnenému zásahu do práva na súkromie žalobcov. Bol narušený ich súkromný a rodinný život. Smrťou dieťaťa stratili navždy možnosť viesť riadny rodinný a súkromný život, vrátane výchovy dieťaťa, na ktorú ani nedostali šancu. Stratili možnosť spoznať svoje dieťa, žiť s ním, vychovávať ho a prežívať tak radosti a starosti normálneho zdravého rodinného života. Smrť dieťaťa je neodstrániteľná a najväčšia možná ujma v ľudskom živote. K uplatnenej nemajetkovej ujme uviedol, že plní nielen funkciu satisfakčnú ale i preventívno-sankčnú, z hľadiska špeciálnej a generálnej prevencie.

24. Právny zástupca žalovaného uviedol, že žalobcovia nepreukázali znaleckými posudkami, že medzi odborným pochybením zdravotníckeho pracovníka žalovaného (znížením šance na záchranu - nie je známe v akom význame, pomere a rozsahu) a úmrtím pacienta je príčinná súvislosť. Omotanie pupočníka okolo krku dieťaťa nespôsobil lekár. Ani postup v zmysle znaleckého posudku by s istotou nevedol k tomu, že by dieťa prežilo, keďže sa nedá vylúčiť, že omotanie existovalo už v čase pred pôrodom a v čase pôrodu už dieťa nemalo rezervu (kompenzačné mechanizmy), aby prežilo. K uplatnenému nároku na nemajetkovú ujmu za zásah do práva na život aleboj dcéry žalobcov vo výške 330.000,- € uviedol, že žalobcovia nie sú aktívne vecne legitimovaní. Podľa vyjadrenia pôrodníka, jeho postup bol správny. Nález o 18,45 hod. vyhodnotil ako podozrivý, ale bez ohrozenia plodu hypoxiou. Variabilné decelerácie sú prítomné pri 50% pôrodov na konci I. doby pôrodnej a sú príznakom vstupovania hlavičky plodu do panvového vchodu. Sú indikátorom na prísnejšie sledovanie, preto sa rozhodli o presune rodičky na sál a posilnenie pôrodnej činnosti oxytocínom. Ozvy boli pravidelne sledované s normálnymi hodnotami a o 19,18 hod začala II. doba pôrodná a bol privolaný k pôrodu. Ďalej namietol pasívnu vecnú legitimáciu žalovaného v zmysle ust. § 420 ods. 2 OZ, ak by sa lekár dopustil zásadného excesu a to neplnením pracovných úloh - nekonanie lekára, občianskoprávnu zodpovednosť nesie priamo (ne)konajúci lekár.

Právny zástupca žalovaného v záverečnej reči zotrval na doterajšej argumentácii. Patológia plodu bola zistená až o 19,07 hod., pričom nebolo s určitosťou zistené, že k nej došlo skôr. Nebol popísaný vaginálny nález a teda sa nedá zhodnotiť, či sa mohol realizovať cisársky rez. V podmienkach žalovaného by bol ukončený pôrod cisárskym rezom za 15 minút (výpoveď svedkyne O.. P.), t.j. pôrod by bol ukončený najskôr o 19,22 hod., teda v rovnakom čase ako v skutočnosti. Nebolo preukázané v akej miere (vyjadrenej matematicky) (ne)konanie žalovaného mohlo znížiť šancu na prežitie novorodenca. Počas pôrodu personál pracoval profesionálne, so súhlasom žalobkyne, v plnom nasadení na záchrane života dieťaťa a použil v danom čase najvhodnejšie prostriedky (podľa im dostupných informácií). Okolnosti pôrodu nie je možné hodnotiť ako tak závažné, že by odôvodňovali priznanie násobne vyššej nemajetkovej ujmy žalobcom. Zmyslom peňažného zadostučinienia podľa ust. § 13 ods. 2 OZ je výhradne zmiernenie a vyváženie následkov vzniknutej nemajetkovej ujmy, nejde o reparáciu, resp. ekonomickú likvidáciu škodcu. Uplatnená výška nemajetkovej ujmy má prvky obohatenia. Žalobcovia

žiadnym spôsobom v konaní (výpoveď ich alebo svedkov) nepreukázali ako boli zasiahnutí na svojom rodinnom živote (v ich výpovediach uvedená skutočnosť chyba), najmä aj s ohľadom na fakt, že žalobcovia majú aj ďalšie dve deti, ktoré sa im narodili po vyššie uvedenej udalosti, t.j. došlo k následnému naplneniu rodinného života žalobcov, ktorí neprišli o možnosť mať aj ďalšie deti. Na záver vyjadril ľútosť žalovaného a osôb, ktoré sa podieľali na vedení pôrodu, že sa žalobcovia nemôžu tešiť zo života svojho dieťaťa, spoločne rozvíjať rodinný život, a že sa im nepodarilo dieťa zachrániť. S každým pôrodom je spojené riziko a pracovníci žalovaného vždy ťažko nesú, ak sa nenaplnia očakávania rodičov spojené s príchodom ich potomka a vznikajú pochybnosti ohľadom profesionality ich práce.

25. Súd poučil strany o koncentrácii konania a vyzval na označenie dôkazov na preukázanie svojich tvrdení v lehote 20 dní. Výzvu prevzal právny zástupca žalobcov dňa 9.1.2017 a právny zástupca žalovaného dňa 30.12.2016. Súd neoboznamoval rozsudok Krajského súdu v Trnave č.k. 10Co/909/2015 zo dňa 20.4.2016, nález Ústavného súdu Slovenskej republiky č. I. ÚS 689/2014 zo dňa 9.11.2016 a uznesenie Krajského súdu v Nitre č.k. 9Co/280/2017-198 zo dňa 24.8.2017, nakoľko ich právny zástupca žalobcov pripojil až k písomnej záverečnej reči doručenej súdu 21.5.2018 bez uvedenia dôvodu, ktorý mu bránil predložiť rozhodnutia skôr, resp. v lehote určenej súdom.

26. Súd vykonal dokazovanie v rozsahu navrhnutom stranami sporu, tak ako je uvedené vyššie. Zamietol návrh žalobcov na doplnenie dokazovania výsluchom svedka W. O. X. A., O. konzultanta UDZS, nakoľko v konaní boli predložené dva znalecké posudky a výsluch konzultanta súd považoval za nadbytočný aj z dôvodu, že boli vypočuté zodpovedné osoby za znalecké organizácie. Súd neprihliadol ani na predložený listinný dôkaz žalovaným a to znaleckým posudkom A. O. V. F., Y., súdneho znalca z odvetvia pôrodnictva, špecializácie gynekológie a pôrodnictva, nakoľko predložený znalecký posudok nemá náležitosti požadované zákonom, ide len o kópiu nepodpísanú znalcom, nezviazanú, nie je opatrená pečiatkou, neobsahuje poradované číslo posudku zo znaleckého denníka. Súd nevykonal pôvodne navrhovaný dôkaz a to znalecký posudok v danej veci z odboru gynekológie a pôrodnictva, nakoľko žalobcovia upustili od vykonania tohto dôkazu dňa 23.4.2018.

27. Podľa § 145 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzati žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzati žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

28. Právny zástupca žalobcov na pojednávaní 23.4.2018 vzal žalobu čiastočne späť v časti uplatneného nároku na zaplatenie náhrady nemajetkovej ujmy 330.000,- € z titulu práva na život dcéry. Právny zástupca žalovaného so späťvzatím časti žaloby súhlasil. Súd konanie v tejto časti zastavil tak, ako je uvedené v ods. I. výroku rozsudku. Predmetom konania zostal uplatnený nárok na zaplatenie 100.000,- € každému zo žalobcov z titulu porušenia práva žalobcov na súkromie.

29. Podľa § 4 ods. 3 zákona č. 576/2004 Z.z. o zdravotnej starostlivosti a službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti, poskytovateľ je povinný poskytovať zdravotnú starostlivosť správne. Zdravotná starostlivosť je poskytnutá správne, ak sa vykonajú všetky zdravotné výkony na správne určenie choroby so zabezpečením včasnej a účinnej liečby s cieľom uzdravenia osoby alebo zlepšenia stavu osoby pri zohľadnení súčasných poznatkov lekárskej vedy.

Podľa článku 19 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena, každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života a každý má právo na ochranu pred neoprávneným zhromažďovaním, zverejňovaním alebo iným zneužívaním údajov o svojej osobe.

Podľa § 11 OZ, fyzická osoba má právo na ochranu svojej osobnosti, najmä života a zdravia, občianskej cti a ľudskej dôstojnosti, ako aj súkromia, svojho mena a prejavov osobnej povahy.

Podľa § 13 ods. 1 OZ, fyzická osoba má právo najmä sa domáhať, aby sa upustilo od neoprávnených zásahov do práva na ochranu jeho osobnosti, aby sa odstránili následky týchto zásahov a aby mu bolo dané primerané zadosťučinenie.

Podľa § 13 ods. 2 OZ pokiaľ by sa nezdalo postačujúce zadosťučinenie podľa odseku 1 najmä preto, že bola v značnej miere znížená dôstojnosť fyzickej osoby alebo jeho vážnosť v spoločnosti, má fyzická osoba tiež právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch.

Podľa § 13 ods. 3 OZ, výšku náhrady podľa odseku 2 určí súd s prihliadnutím na závažnosť vzniknutej ujmy a na okolnosti, za ktorých k porušeniu práva došlo.

Podľa § 420 ods. 2 OZ, škoda je spôsobená právnickou osobou alebo fyzickou osobou, keď bola spôsobená pri ich činnosti tými, ktorých na túto činnosť použili. Tieto osoby samy za škodu takto spôsobenú podľa tohto zákona nezodpovedajú; ich zodpovednosť podľa pracovnoprávných predpisov nie je tým dotknutá.

Podľa § 853 ods. 1 OZ, občianskoprávne vzťahy, pokiaľ nie sú osobitne upravené ani týmto ani iným zákonom, sa spravujú ustanoveniami tohto zákona, ktoré upravujú vzťahy obsahom aj účelom im najbližšie.

Podľa § 5 ods. 1 zák. č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní obetí poškodených násilnými trestnými činmi, v znení platnom ku dňu 25.4.2013, na výpočet odškodnenia, ak ide o ujmu na zdraví, sa primerane použijú ustanovenia osobitného predpisu upravujúceho poskytovanie náhrady za bolesť a náhrady za sťaženie spoločenského uplatnenia; náhradu za sťaženie spoločenského uplatnenia nemožno zvýšiť. Ak bola trestným činom spôsobená smrť, poškodený má nárok na vyplatenie odškodnenia v sume päťdesiatnásobku minimálnej mzdy. Ak právo na odškodnenie majú viacerí poškodení, rozdelí sa uvedená suma medzi nich rovnakým dielom.

Podľa § 6 zákona č. 215/2006 Z.z. o odškodňovaní obetí poškodených násilnými trestnými činmi, v znení platnom ku dňu 25.4.2013, celková suma odškodnenia poskytnutá podľa tohto zákona nesmie presiahnuť päťdesiatnásobok minimálnej mzdy.

30. Z hľadiska skutkových okolností, z ktorých žalobcovia v predmetnom konaní vyvodzujú svoj nárok na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, treba poukázať predovšetkým na to, že do rámca vymedzeného ustanoveniami § 11 až 13 Občianskeho zákonníka patrí právo na súkromie zahŕňajúce širokú oblasť súkromia fyzickej osoby (najmä jej súkromného života, intímnej a rodinnej sféry, vnútorného myšlienkového a citového života). Súčasťou súkromného života je nepochybne tiež rodinný život zahŕňujúci vzťahy medzi blízkymi. Podstatou rodinného života je oprávnenie fyzickej osoby utvárať, udržiavať a rozvíjať vzťahy medzi členmi rodiny založené na silných citových väzbách. Ak medzi fyzickými osobami existujú sociálne, morálne, citové a kultúrne vzťahy vytvorené v rámci ich súkromného a rodinného života, môže porušením práva na život jednej z nich dôjsť k nedovolenému zásahu do práva na súkromie druhej z týchto osôb.

31. Občiansky zákonník v § 13 ods. 2 umožňuje priznať náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch, ktorej účelom je vyvážiť a zmierniť nemajetkovú ujmu peňažnou formou a plní tiež satisfakčnú funkciu. Právo na náhradu nemajetkovej ujmy v peniazoch vzniká predovšetkým vtedy, keď morálna satisfakcia ako rýdzo osobné právo, na vyváženie a zmiernenie nepriaznivých následkov protiprávneho zásahu do osobnostných práv nestačí. Predpokladmi vzniku nároku na náhradu nemajetkovej ujmy sú: existencia ujmy, porušenie právnej povinnosti, resp. protiprávny úkon, príčinná súvislosť medzi touto ujmovou a protiprávnym konaním. Pre určenie výšky primeraného finančného zadostučinenia sú stanovené dve kritériá, z ktorých musí súd vždy vychádzať - a to závažnosť vzniknutej nemajetkovej ujmy a okolnosti, za akých došlo k neoprávnenému zásahu. Určenie výšky náhrady nemajetkovej ujmy v peniazoch sa preto v zmysle § 13 ods. 3 OZ stáva predmetom voľného uváženia súdu. Súd pritom musí vychádzať zo zisteného skutkového stavu a opierať sa o konkrétne a preskúmateľné hľadiská.

32. K námietke nedostatku pasívnej legitímácie žalovaného súd uvádza, že pri určení subjektu, na ktorý sa vzťahujú sankcie podľa ust. § 13 OZ v prípadoch, ak bol neoprávnený zásah do osobnosti spôsobený niekým, kto bol použitý právnickou či inou fyzickou osobou na činnosti tejto právnickej či inej fyzickej osoby, je potrebné vychádzať zo zásady, že tieto občianskoprávne sankcie postihujú s použitím analógie ust. § 420 ods. 2 OZ v spojení s § 853 OZ samotnú právnickú či fyzickú osobu, ktorej sa neoprávnený zásah pripočíta (rozhodnutia NS ČR z 27. 09. 2005 sp. zn. 30 Cdo 2837/2004 a z 22. 06. 2006 sp. zn. 30Cdo 2718/2005).

33. Súd vykonaným dokazovaním a to podrobným opisom okolností pôrodu žalobcom, svedeckými výpoveďami svedkov (O.. A. a O.. P.) a znaleckými posudkami, pitevnou správou ale i šetrením ÚDZS, dospel k záveru, že bola jednoznačne preukázaná príčina smrti dieťaťa - asfyxia, ktorá sa vyvinula v priebehu pôrodu spontánne, dieťa malo dvakrát obtočený pupočník okolo krku a nikto zo zdravotníckych pracovníkov ju nespôsobil. Znaleckými posudkami, výpoveďou žalobcu, svedeckou výpoveďou svedkyne O.. P. a šetrením ÚDZS bolo preukázané, že od príchodu žalobkyne do pôrodnice až do 18,43 hod. jej bola poskytnutá zdravotná starostlivosť správne, dieťa nevykazovalo žiadne znaky

kyslíkovej nedostatočnosti. Až od 18,43 hod. po ukončení CTG záznamu a jeho následnom vyhodnotení, nebol postup zamestnancov žalovaného lege artis. Pôrodník neordinoval pokračovanie v zázname, síce po vyšetrení žalobkyne dal pokyn na jej preloženie na pôrodnú sálu a sledovanie, ale sám odišiel k inej krvácajúcej pacientke do ambulancie na prízemí, t.j. o 2 poschodia nižšie. Zdravotné sestry ďalším záznamom, ktorý začali až o 19,02 hod. zistili vážne problémy plodu. Okamžite začali hľadať pôrodníka, ale vinou zle položeného telefónu v miestnosti, kde sa nachádzal, ho nezohnali, i keď sa v nemocnici nachádzal podľa vyjadrenia žalobcu (čo žalovaný nerozporoval) aj druhý pôrodník, ktorého nevolali. Pôrodník prišiel po 5 minútach a po zistení stavu pristúpil k pôrodu prirodzenou cestou. Zhruba do 10 minút sa narodilo dieťa, síce pridusené, ale v tom čase malo pulz (tento časový sled uviedol žalobca podľa svojich poznámok, ktoré si vyhotovil druhý deň po pôrode). Od pôrodu dieťaťa znalci konštatovali poskytnutie zdravotnej starostlivosti rodičke i dieťaťu správne. Napriek snahe lekárov sa nepodarilo dieťa oživiť a o 20,15 hod. bolo vyhlásené za mŕtve.

34. V konaní sa nepodarilo presne ustáliť časy, kedy prišiel pôrodník na pôrodnú sálu a dĺžka trvania pôrodu a to z dôvodu, že záznamy v nemocnici boli opravované. Znalci uviedli, že záznam CTG sa začal vyhotovovať po 19,01 hod. a vyhodnotil ho podľa zdravotnej dokumentácie pôrodník o 19,09 hod. Podľa zdravotnej dokumentácie bola II. doba pôrodná od 19,18 hod. do 19,22 hod. Znalci zhodne uviedli, že v prípade správneho postupu po 18,43 hod., ak by bola žalobkyňa monitorovaná mohol prítomný pôrodník reagovať obratom na patologický stav dieťaťa a následne zvoliť primeraný postup podľa aktuálneho vaginálneho nálezu, čím sa dalo predísť jeho úmrtiu, resp. zvýšiť jeho šance na prežitie. Práve pre nedostatok monitorovania dieťaťa po 18,43 hod. sa nedal určiť okamih, kedy sa podozrivý stav plodu stal patologickým a kedy mal pôrodník pristúpiť k okamžitému ukončeniu pôrodu. Ak by žalovaný v zmysle obvyklých štandardov zaslal na pitvu okrem tela dieťaťa i placentu a pupočník a ak by vyšetril PH pupočníkovej krvi a acidobázu, bolo by možné presnejšie určiť, či jediným dôvodom úmrtia dieťaťa bola asfyxia alebo sa na jeho stave podieľali aj iné faktory. Sám žalovaný zapríčinil, že sa nedala vylúčiť aj iná príčina úmrtia dieťaťa. Dieťa od prijatia žalobkyne do nemocnice nevykazovalo žiadne znaky priduseného a pitvou bolo zistené, že bolo donosené, vyvinuté, neboli zistené žiadne vrodené vady a teda jediným dôvodom jeho úmrtia bolo udusenie pri pôrode. Súd dospel k záveru, že žalovaný dodržaním štandardných postupov mohol odvrátiť úmrtie dieťaťa, resp. zvýšiť jeho šance na prežitie. Týmto konaním bolo zásadným a nezvratným zásahom porušené právo žalobcov na rodinný život. Nepochybne rodičia utrpeli vážnu traumu prejavujúcu sa v pocite smútku, zúfalstva, straty a možnosti vychovávať dieťa.

35. Čo sa týka výšky náhrady nemajetkovej ujmy, žalobcovia sa domáhajú zaplata sumy 100.000,- € každý, spolu 200.000,- €. Občiansky zákonník maximálnu ani minimálnu výšku zadostučinenia neupravuje, upravené je iba to, že zadostučinenie musí byť primerané závažnostiam ujmy a okolnosti, za ktorých k neoprávnenému zásahu došlo. Zmyslom zadostučinenia nie je byť zábezpekou, zdrojom obživy ani náhrady príjmu, logicky nemôže viesť k neprimeranému obohateniu. V prípade smrti žiadne zadostučinenie vrátane finančného nemôže skutočne vzniknúť ujmu, akou je smrť, nahradiť, zmyslom právnej úpravy je túto len zmierniť. Žiadna peňažná čiastka teda ani „nízka“ ani „vysoká“ nemôže byť dostačujúcim ekvivalentným prostriedkom ochrany osobnosti v takomto prípade.

36. K okolnostiam za akých došlo k úmrtiu dieťaťa sa súd vyjadril vyššie, pričom dospel k záveru, že k úmrtiu došlo v dôsledku nedbanlivostného konania zamestnancov žalovaného (neordinovaním kontinuálneho monitoru, vzdialením sa pôrodníka k inej pacientke a neprivoláním iného pôrodníka po zistení patológie), za nesprávne súd nepovažuje ukončenie pôrodu prirodzenou cestou, nakoľko znalci a ani svedkyňa nevideli vaginálny nález v danom čase, bez ktorého sa nemohli jednoznačne vyjadriť k postupu zvolenému pôrodníkom. Zamestnanci žalovaného už bezprostredne po úmrtí dieťaťa vyjadrili ľútosť. Ľútosť vyjadrili aj cestou svojho právneho zástupcu opakovane v priebehu konania.

37. K otázke závažnosti vzniknutej nemajetkovej ujmy súd uvádza, že je nepochybné, že smrťou dieťaťa žalobcov navždy stratili možnosť viesť s ním rodinný a súkromný život, pričom trauma rodičov zo smrti dieťaťa je neodstrániteľná. Žalobcovia vzniknutú nemajetkovú ujmu zdôvodnili len cestou svojho právneho zástupcu, ktorý vo svojich podaniach uviedol, že citové väzby medzi rodičmi a deťmi sa utvárajú od počatia a v prípade plánovaného rodičovstva už aj pred počatím. Žalobkyňa bola už raz tehotná a došlo k spontánnemu potratu v prvom trimestri, preto sa žalobcovia na narodenie dieťaťa tešili. Žalobkyňa zvolila zamestnanie, ktoré sa najlepšie dalo skĺbiť s tehotenstvom, i keď bolo najmenej platené. V tom čase dokončovali vlastné bývanie, zariaďovali detskú izbu a zaobstarali potrebnú výbavu.

Investovali do doplnkov a vitamínov v tehotenstve. Chodievali na prechádzky a vnímali sa ako rodina. Skutočnosť, že sa im narodila mŕtva dcéra, ktorá bola zdravá a donosená, im spôsobila ťažký psychický šok, ktorého následky pociťujú dodnes. Uviedol, že ďalšie narodenie očakávaného dieťaťa je novou radosťou v živote rodičov. K nemajetkovej ujme žalobcovia pri výsluchu neuviedli žiadne skutkové tvrdenia. Žalovaný poukázal na skutočnosť, že po úmrtí dieťaťa sa im narodili dve ďalšie deti.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené, súd dospel k záveru, že primeranou náhradou nemajetkovej ujmy žalobcom je 8.000,- € každému a to z dôvodu, že v konaní žalobcovia netvrdili a ani nepreukázali žiadne osobitné okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie vyššej nemajetkovej ujmy, pričom dôkazné bremeno tvrdenia skutkových okolností a ich preukázanie zaťažovalo žalobcov. V prípade, ak si žalobcovia uplatňujú nemajetkovú ujmu 100.000,- € každý, síce výška priznanej náhrady závisí od úvahy súdu, avšak nepostačujú na rozhodnutie súdu všeobecné tvrdenia žalobcov, je ich povinnosťou skutkovými okolnosťami preukázať dôvodnosť výšky uplatneného nároku. Žalobcovia cestou svojho právneho zástupcu len všeobecne uviedli, ako sa tešili a pripravovali na príchod dieťaťa, aké mali výdavky s tým spojené. Aké boli dôsledky úmrtia dieťaťa na ich súkromný a rodinný život, iným spôsobom okrem všeobecného tvrdenia o ťažkom psychickom šoku (bez bližšieho zdôvodnenia) neuviedli a ani žiadnym spôsobom nepreukázali a to napriek tomu, že na tento nedostatok žalovaný poukázal. Rovnako v konaní neuviedli, že napriek úmrtiu dcéry sa im narodili dve ďalšie deti a teda neprišli ani o možnosť vytvoriť ucelenú rodinu s deťmi, i keď samozrejme narodenie ďalších detí nemôže nahradiť utrpenú ujmu, ale môže ju zmierniť.

39. Pre úplnosť súd v súvislosti s posúdením primeranosti uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy poukazuje na právnu úpravu v štátoch Európskej únie. Z hľadiska historického nám najpodobnejšia právna úprava v Rakúsku /obdobne aj v Nemecku/ vyvodila nároky pozostalých na náhradu nemajetkovej ujmy zo všeobecných ustanovení o zodpovednosti za škodu, pričom výška konkrétneho nároku je predmetom dokazovania. Tento systém platil aj v Maďarsku do roku 2013. Najvyššie odškodné bolo v Rakúsku priznané na základe rozsudku OGH z 30.10.2003, sp. zn. 2Ob 186/03, kedy išlo o nárok pozostaleho manžela, ktorý pri dopravnej nehode stratil manželku a 3 maloleté deti. Nehodu zaviniel vodič nákladného motorového vozidla, ktorý išiel v protismere (úmyselný trestný čin). OGH priznal manželovi náhradu nemajetkovej ujmy vo výške 65.000,00 € titulom jeho ťažkej a trvalej psychickej traumy. Románsky model práva (Belgicko, Francúzsko) je upravený s paušálnymi sumami, v prípade Belgickej právnej úpravy je to v prípade rodiča žijúceho v spoločnej domácnosti s usmrteným dieťaťom vo výške 7.500,00 €, rodiča žijúci mimo spoločnej domácnosti 3.750,00 €.

40. Na zdôraznenie primeranosti žalobcom priznanej sumy odškodnenia súd poukazuje na právnu úpravu odškodňovania obetí poškodených násilnými trestnými činmi obsiahnutú v zákone č. 215/2006 Z.z., ktorá je stanovená ako 50 násobok minimálnej mzdy. V roku 2013 výška minimálnej mzdy činila 337,70 €, t.j. maximálna výška odškodnenia pre obeť násilného trestného činu činila sumu 16.885,- €. Aj z týchto dôvodov súd považuje priznanú sumu vo výške 2x 8.000,- € za primeranú.

41. Žalobcovia k odôvodneniu uplatnenej výšky nemajetkovej ujmy poukázali na viacero rozhodnutí súdov Slovenskej republiky, pričom súd uvádza, že nie je možné porovnávať priznané nemajetkové ujmy, nakoľko je každý prípad špecifický. Napr. v konaní vedenom na Okresnom súde Nitra č.k. 10C/88/2009 nesprávne poskytnutou starostlivosťou nedošlo k úmrtiu dieťaťa, ale k nezvratnému poškodeniu jeho zdravia. Poškodený - žalobca 1/ bol v tom čase úspešným študentom gymnázia, a od operácie zostal v bdelej kóme, t.j. doživotne odkázaný na opateru inej osoby, pričom s jeho stavom je denne konfrontovaná celá rodina, jeho zdravotný stav zmenil život všetkých členov jeho rodiny. V tomto prípade bola nesprávne poskytnutá zdravotná starostlivosť v dlhšom časovom úseku a v konaní bola objektívne preukázaná ujma žalobcov.

42. Z dôvodu uvedených vyššie súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku a vo zvyšku žalobu zamietol. Ak sa v odôvodnení súd nezaoberal konkrétnou námietkou strán konania, urobil tak preto, že daný argument a taktiež odpoveď naň nepovažoval pre rozhodnutie za rozhodujúce (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s.12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998). Zároveň súd uvádza, že do obsahu základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivý súdny proces podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práva slobôd nepatrí dožadovať sa stranou navrhnutého spôsobu hodnotenia vykonaných dôkazov (I. ÚS

97/97), resp. toho, aby súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá strana (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

43. Podľa § 470 ods. 1 zák. č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

44. O trovách konania súd rozhodol v zmysle ustanovenia § 255 ods. 1 v spojení s § 256 ods. 1 CSP. Žalobcovia sa domáhali zaplatenia nemajetkovej ujmy na základe dvoch samostatných nárokov 1. nemajetkovú ujmu vo výške 330.000,- € z titulu porušenia práva neb. dcéry na život a 2. vo výške 200.000,- € z titulu porušenia práva žalobcov na súkromie. Žalovaný vzniesol dňa 4.10.2016 námietku nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcov na podanie žaloby z titulu práva na život neb. dcéry a žalobcovia až na pojednávaní dňa 23.4.2018 vzali žalobu späť v tejto časti bez uvedenia dôvodu. Svojím konaním zavinili zastavenie konania a žalovanému vznikol nárok na plnú náhradu trov konania v tejto časti. V druhom nároku uplatnenom z titulu porušenia práva žalobcov na súkromie boli žalobcovia úspešní, nakoľko súd im priznal náhradu nemajetkovej ujmy, ktorej výška závisela od úvahy súdu. Žalobcom v tejto časti vznikol nárok na náhradu trov konania. Podľa výsledku konania, súd žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko obe strany majú nárok na náhradu trov konania v jednom z uplatnených nárokov.

45. Podľa § 253 Civilného sporového poriadku, ak strana v konaní navrhne vykonanie dôkazu, s ktorým sú spojené výdavky, súd jej môže uložiť povinnosť zložiť preddavok. Ak súd ustanoví znalca a strane nebolo priznané oslobodenie od súdneho poplatku, najneskôr spolu s ustanovením znalca uloží povinnosť zložiť preddavok v rozsahu predpokladaných nákladov znaleckého dokazovania. Ak strana v lehote určenej súdom preddavok nezloží, súd navrhnutý dôkaz nevykoná. Podľa článku 4 Civilného sporového poriadku, ak sa právna vec nedá prejednať a rozhodnúť na základe výslovného ustanovenia tohto zákona, právna vec sa posúdi podľa ustanovenia tohto alebo iného zákona, ktoré upravuje právnu vec čo do obsahu a účelu najbližšiu posudzovanej právnej veci (1). Ak takého ustanovenia niet, súd prejedná a rozhodne právnu vec podľa normy, ktorú by zvolil, ak by bol sám zákonodarcom, a to s prihliadnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti a princípy, na ktorých spočíva tento zákon tak, aby výsledkom bolo rozumné usporiadanie procesných vzťahov zohľadňujúce stav a poznatky právnej vedy a ustálenú rozhodovaciu prax najvyšších súdnych autorít (2).

46. Súd o náhrade trov konania štátu, rozhodol v zmysle § 255 ods. 2, v spojení s § 253 CSP a § 470 ods. 2 CSP. V danom prípade v konaní vznikli trovy štátu vo výške vyplateného znalečného priznaného uznesením č.k. 27C/196/2015-305 zo dňa 25.4.2018. Znalečné bolo priznané vo výške 313,38 €, pričom 200,- € bolo zaplatených z preddavku zloženého žalovanými a z rozpočtových prostriedkov súdu bola vyplatená suma 113,38 €. Podľa výsledku konania súd žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania, preto zaviazal k náhrade trov konania štátu žalobcov a žalovaného v polovici. O výške náhrady trov konania, rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník v zmysle § 262 ods. 2 CSP.

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozsudku na súde, proti ktorého rozsudku smeruje. Podanie treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Exekúciu vykoná ten exekútor, ktorého v návrhu na vykonanie exekúcie označí oprávnený (§ 38 zák. č. 233/1995 Z.z.) a ktorého jej vykonaním poverí súd, ak osobitný predpis alebo tento zákon neustanovuje inak (§ 29 zákona č. 233/1995 Z.z.).